

# AZ ÉRZESITŐ

Megjelenik havonta egyszer.

Előfizetési ára egész évre 12 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
Arad, Damjanich-utca 12. szám.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos: WIGDER SAMU.

## Köszönet.

Ezen első helyen köszönetünket kell kifejeznem Dr. Angyal Ármánd győri főkapitány urnak az összes magyarországi éjjeli mulató tulajdonosok nevében a „Közbiztonság“-ba irt cikkéért.

Ezen nagy szakértelemmel összeállított adatok legjobban igazolják, hogy az egész suly csak az éjjeli mulató tulajdonosok vállaira lettek lerakva, míg a magán kéjnök lakásadóit nem is érintik ezen sulyos terhek. Így például: magán kéjnök 17 éves is lehet, míg éjjeli mulatóba csak 20 éves, magánkéjnöknel fenáll a bérleti viszony, a lakást adó, miután itt bérleti viszonyról van szó; jogosan visszatartja zálogjog gyanánt ingóságait követelése fejében.

Zsinormértékül szolgálhat ezen cikk az összes magyarországi hatóságoknak és győződjenek meg, hogy ezen cikk nemcsak tudással, hanem hozzá való szakértelemmel van megírva. A cikk a következő:

## Kérem alássan, hol lakik a János?

Irta: Sarkadi E. Bandi.

— Szerelimmal teli levegő volt. A csillagok miliárdjai, no meg a felhők között bukdácsoló hold világították meg az ezüstös Duna vizét. A parton sorakozó fák lombjait valahonnan a Cseppel felől jövő langyos szél mozgatta.

— A hajók, uszályok vegyesen oda láncolva szunyadoztak a part mentén. Éjfél már elmúlt s én még mindig nem bírtam elhagyni az Isteni szép látványt, az egyik fehérre festett pihenő padon, lustán hátra dőlve, félig behunyt szemmel gyönyörködve álmodoztam a legszebb-ről, a nőkről.

— Hosszu szerződésben voltam és így állandóan a fővárosban laktam, lakásom igen szép garson berendezése naponta kezdve a szép szobacicától a méltóságos aszszonyig vendégemül látta Budapest édes szerelmes nőit.

— Minden napra fris kaland, más parfüm, más ölelés, másik csók jutott osztályrészemül. Szinte unottan gondoltam a holnapi délutánra: „Barma nő, heliotrop illat, ölel csókol agyon szorit, suttogja, hogy imád aztán még egy csók, egy hosszú csók s ő kirepül a fészekből.

## Adatok

a prostitúció kérdéséhez.

A modern humanizmus két legnehezebb problémája van most napirenden: a gyermekvédelem, s a nővédelem, a hirhedtté vált „Hungara“ megmentése. Az előbbit tételes törvények rendezték s azt mondhatjuk teljes önérzettel, hogy a gyermekvédelem terén hazánk már vezető szerepre emelkedett, de annál elmaradottabb a bukott nők védelmében. E nehéz kérdés megoldására vállalkoztak a nőpatronageok s ujabban a „Magyar egyesület a leánykereskedés ellen.“ Ezen visszasságok megszüntetésére irányul a 120.835—1913. sz. belügyminiszteri körrendelet. A körrendeletben foglalt kiválmak, Győr szab. kir. város szabályrendeletében — a korhatárt kivéve — már mind szabályozva vannak.

Hogy a győri viszonyokat jellemezzem, felemlitem, hogy a város bordélyházi szabályrendelete 1890. évben alkottatott. E szabályzat a kéjnöket két osztályba sorozza: a) nyilvános házakban lakókat; b) magánkéjnöket.

— Istenem! milyen más is lenne egy egészséges piros képű paraszt leány, a ki ha szerelemről beszélne neki vagy megölelném, jól pofon vázna. Legalább volna annál izgatná az embert, és uszitaná, hogy meghódítsam.

— Ábrándozásomat egy pár cipő ritmikus csikorgása zavarta meg. Egy nő közeledett, a karján kisebb batyu, a feje bekötve, derekán vagy fél tucat száz ráncu szoknya riszálódott jobbra-balra minden lépésnél. Mikor közelembbe ért megcsapott annak a jó fajta paraszti karton ruhának az illata. Ez volna az, mondtam magamba, s azzal már is megakartam szólítani, amiben ő igaz, hogy bátortalanul de megelőzött:

— Adjon Isten jó estét. Ugyan kérem alássan nem tetszik tudni, hogy a János hol lakik?

— Elmosolyodtam ekkora naivitáson: Melyik János szép leányzó?

— Hát az én Jánosom a Gombos János. Nem tetszik ismerni? Már három hónapja, hogy feljött Döncsödről s most azt írta nekem, hogy csak jöjjen fel én is a hajóval s ő már itt vár majd engem. De bizony este óta várom s ő még sincsen itt, hát gondoltam hátha tetszik ismerni; szólt a leány elszonytyolodva miközben a kötője csücskét gyűrögette nagy szorongásában.

Győr város területén van összesen hat nyilvános ház, 45 bejegyzet nővel s öt magánkéjű, akik különböző félreeső helyeken fekvő házakban laknak.

A rendelet b) pontjára vonatkozólag a szabályrendelet úgy rendelkezik, hogy a bordélyos a kéjűnek 40 koronán felül nem hitelezhet s ha a kéjű távozik, azon összesen felüli követelését csak polgári per útján keresheti s az adós kéjű által használt szükséges ruhaneműket annak kiadni köteles. Kilépését azonban nem akadályozhatja, sőt azon esetben, ha a bordélyház bezáratik, köteles a bordélyos a kéjűk hazaszállításáról gondoskodni s azok utiköltségét sajátjából viselni.

A rendelet c) pontjára pedig a következő intézkedés van a szabályrendeletben felvéve :

Minden kéjű beiktatás végett személyesen köteles a rendőrkapitányságnál jelentkezni. A kapitányság a jelentkezőt személyes viszonyai és a kéjelgésre vezető indokok felől kihallgatja, belátása szerint a jelentkező családját (szülőket, férjet) értesíti, őt az erkölcsös életre visszatéríteni igyekszik, tapasztalatlan s vagyontalanság esetén jó szándékában lehetőleg támogatja. Ha a jelentkező szándéka mellett megmarad, őt a kéjűk jegyzékébe beiktatja s ugyanakkor a kéjű és a bordélyos között az anyagi kérdésekre vonatkozó megállapodás is jegyzőkönyvbe veendő. Ugyanez alkalmommal felvilágosítást nyer arról, hogy a bordélyházból bármikor szabadon távozhatik s a rendőri szabályok kivonatát is kézhez kapja.

Ezen rendelkezések majdnem teljesen fedik az idézett körrendeletben követelt kikötéseket, s a szabályrendelet módosítása kapcsán csak jobban precizozva lesznek s ide jön még azon pótlás is, hogy ki-

— Megsajnáltam a szegény kis buta falusi leányt, „No fiam ne busuljon most a János miatt, hanem itt van magának öt korona jöjjön velem majd elvezetem egy vendégfogadóba ahol meghálhat s aztán holnap felkeresheti a Jánosát. S azzal elindultam a kis falusi nővel s a legközelebbi hotelba ugyancsak nagyot nézett a portás mikor szobát kértem a részére, már tiltakozni is akart, hogy ez nem randevu hotel, de én megelőztem s megnyugtattam, hogy nincs rossz szándékom sőt megkértem legyen gondja rája, hogy ez a falusi kis liba holnap megtalálja az ő Jánosát.

— Már menni akartam mikor a leány hozzám fordult: Kérem alássan hát hogyan köszönjem én meg a tekintetes urnak a szivességét, — szólta hálálkodva — hogy a jószágteremtő áldja meg a jó szivét.

— Nézze fam, itt van a cimem, majd ha jól megy dolga a Jánossal írjak egy szép köszönő levelet, szóltam és a névjegyemet a markába nyomva eltávoztam a hotelból.

\*

— Másnap délután van lakásom beillatosítva, virággal diszitve, én a kereveten végig dőlve várom a heliotrop illatu barna asszony forró ölelő karjait. A kandallón álló

lépő kéjű személyes jelentkezésekor a rendeletben biztosított jogáról újból felvilágosítandó.

A bordélyházi kéjűk szabad költözködése ezzel már biztosítva van s az oly gyakran felpanaszolt nő-rabszolgaság, a szabad költözködés meggátolása és a leánykereskedés ki van zárva.

Azonban sokkal nehezebb helyzete van a magánkéjűknek, kik háztulajdonosoknál, lakáskiadóknál vesznek lakást. Ezen lakásadók a rendőrséggel semmi vonatkozásban sincsenek, ezekre a rendőrség hatásköre ki nem terjed, egyedül a közrend, közérkölciség és a közegészségi intézkedések miatt tarthat ott felügyeletet, de a kéjű és a lakástadó közötti megegyezésbe nem avatkozhatik, legfeljebb a tapasztalatlan kéjűt jogaira felvilágosíthatja. Itt már nem alkalmazhatók az ingók visszatartására irányuló tilalmak, mert itt bérleti viszony áll fenn, melynek megszüntetése, úgy a bérbeadót megillető törvényes zálogjog gyakorlása tárgyában már csak a rendes bíróság intézkedhetik. Ezen esetekben csak a büntető novellának 44. paragrafusára alapján lehet sikerrel fellépni.

Itt kellene valamely törvényes vagy szabályrendeleti intézkedést felvenni, mint azt a fővárosban a 2761—fk. 898. sz. rendelet is szabályozza, mely szerint magánkéjűt rendőrhatalósági engedély mellett csak oly lakástadó tarthat, aki a szabályrendeletnek a kéjű bejegyzésére, a szabad költözködésére vonatkozó rendelkezéseinek magát aláveti és magánkéjűk tartására rendőrhatalósági engedélyt nyert. Ezen esetben a magánlakást kiadók is a bordélyosok kategóriájába esnek és a szabályrendelet intézkedései rájuk is kiterjesztetnek.

Amíg a magánkéjűk lakásadóinak ezen viszonya nem rendeztetik, a bordélyházi kéjűk a magán-

bronzóra 4-et üt, kis idő múlva csengetnek, sietek ajtót nyitni, még egy másodperc s a kedves nő helyett előttem áll a tegnap éjjeli falusi paraszt leány, batyujával karján, zavartan köszön, én meglepetve beljebb tessékelem, leültetem a leányt:

— Kérem alássan ne tesszen haragudni, hogy elgyöttem de az az aranysipkás ur azt mondta a fogadóba, hogy ő hív egy piros sapkás embert s az majd elvezet engem a Jánoshoz.

Hát el is jött az az ember de egy forintot előre oda kellett adnom s aztán elindultunk hát uramfia egyszer meg áll s rá mutat egy borzasztó nagy szoborra s azt mongya: Nó itt a János és azzal ott hagyott, elment, én soká ott keseregtem, ritam mig egy kardos rendőr ur meg nem látott az oszt kikérdezett a bajom felől, oszt azt is megkérdezte, hogy nincs-e más cim is nálam, hát nálam csak a tekintetes ur címe volt s azt oda adtam neki, ő még megkérdezett van-e még pézem, hát vót még egy koronám. Oda intett hát egy másik olyan piros sapkás embert s ráparancsolt, hogy ide elvezessen engem. Oszt így kerültem ide, kérem alássan tesszen oly szives lenni valahogy rajtam segíteni, hogy vagy haza juthassak legalább ha már a Jánost nem találhatom meg, szólt s a kötőjével nagyban dörgölgette a két szép bogár szemét.

kéjnökkel szemben előnyösebb helyzetbe kerültek. Ezen körülmény lehet oka azon újabb mozgalomnak, hogy a bordélyházat beszüntetve magánkéjnöket tartanak s így a rendőri ellenőrzés szigorú intézkedéseit kikerülhetik.

Van azonban a rendeletnek egy pontja, mely a bordélyházi szabályrendelet legfőbbjével ellentétbe jut s ez a korhatár. A legtöbb szabályrendelt — így a fővárosi is — a 17 évet jelöli meg korhatárnak, a déli vidékeken pedig, a korai fejlődésnek megfelelőleg, 16. évet, sőt azon alul is engedélyez. A rendelet úgy szól, hogy a 20-ik életévének betöltése előtt senki bordélyházi kéjnök nem lehet, szigorú értelmezéssel tehát a magánkéjnökre nem is vonatkozik. Mi történik azonban azokkal, akik már korábban ledér életre szánták magukat s városszerte csatangolnak. Ezek tehát csak titkos kéjnök lehetnek, mert 20-ik évük előtt rendőri felügyelet alá nem helyezhetők. Ezeket folyton be kellene zárni s a fogház vajmi kevés javító hatása elől időnkint szabadon bocsájtani, hogy orvosi ellenőrzés nélkül réme legyen a fiatalságnak, hogy fertőző kóroknak valóságos járványfészkei, gócpontjai legyenek.

A győri szabályrendelet 4. paragrafusán ezekről így intézkedik :

Minden köztudomásúlag kéjelgéssel foglalkozó vagy azzal alaposan gyanúsított és eddig be nem jegyzett nő, a kapitányság által önigazolásra hívandó fel. Ha a nyomozás a keresetképp üzött kéjelgést megállapítja, az illető nő a kéjnök jegyzékébe hivatalból bejegyzendő s ez esetben vallomása jegyzőkönyvbe veendő. Az ily nő bejegyzés előtt — kényszer útján is — egészségügyi szempontból az orvos által megvizsgálendő, ki erről orvosi leletet ad ki. Bujakorban szen-

— Ebben a pillanatban erélyes ideges csengés hangzik felugrottam, kinyitom az ajtót belép az én barna heliotrop illatu asszonykám, egyenesen a nyakamba :

— Ne haragudjon szivem, hogy eddig váraoztattam, de a szabónál voltam, hanem most egészen a magáé vagyok s azzal leakarja tenni a kalapját megpillantja a falusi leányt:

— Ah, maga már kárpótolta magát, no akkor nem is zavarom tovább, szólt gunyosan felkacagva s már is eltávozott nem is várva be mentességemet.

— Én nagyon mérges pofát vághattam, mert a kis leány sirva fakadt: Ugye kérem alássan valami rosszat csináltam most a tekintetes urnak.

— Hogy aztán helyre billentsem a békét meguzsonáztattam a kis paraszt leányt, néhány pohárka likört meigtattam vele. S este még ő kért engem, hogy nálam aludhasson. Nagyon természetes, hogy kérését nem tagadtam meg, mert bár nem volt ártatlan, de minden bája meg volt amivel kellemes emlékeimet szaporíthattam.

— Olyan barátságot kötöttünk, hogy egy hét múlva se akart elmenni tőlem, végre is mivel már vágyodtam egy kis heliotrop illat után elegánsan felruháztam s utnak indítottam Döncsödre a hazájába.

vedők a kórházba szállítandók. Ezen intézkedést kiegészíti a szabályrendelet egy másik pontja, mely szerint a kórházban ápolat helyi illetőségű bujakórosok a rendőrkapitányság által jegyzékbe veendő. Ezen gyanús nőknek szállásadói figyelemmel kísérendők s időszakonként lakásaik megvizsgálandók, mely vizsgálatok eredménye a jegyzékbe bevezetendő, esetleg a további eljárás (kényszerbejegyzés) folyamatba teendő.

Kissé drákói szabályok, de tapintatos kezelés mellett fontos közegészségi érdekből sérelem nélkül végrehajthatók, mit igazol Győr város példája, hogy a szabályrendelet 23 évi fennállása óta eziránt panasz vagy bírói vagy fegyelmi eljárásra alap nem szolgáltatott. Különbösen ilyen intézkedés van a fővárosi 49.465—1900. sz. főkapitányi rendelet 39. és 40. paragrafusaiban is felvéve, csak a kényszerbejegyzés helyett szigorú rendőri felügyelet alá helyezés van kimondva. Azonban miként védhetők meg a fontos közegészségi érdekek a rendszeres orvosi vizsgálat nélkül, erre már csak a fővárosi gyakorlat adhatna kellő felvilágosítást.

Különbösen s a 20 éves korhatár megállapítása problematikus értékű s hogy ezt igazoljam, hivatkozom az új rendelet alapján felmerült egyik esetre, mely véletlenül a napokban Wienben játszódott le.

Feljelentés érkezett a győri rendőrséghez, hogy egy Wienben lakó volt kéjnök kerítéssel foglalkozik, amennyiben Wienben egy 16 éves leányt ígért Győrbe szállítani 60 koronáért. Erről a wieni rendőrigazgatóság értesítettvén, azon meglepő felfedezést tette, hogy a feljelentés fedi a valót s csakugyan a panaszolt egy 15 éves fiatal nőt akart bordélyházba közvetíteni. Azonban beigazolást nyert az is, hogy ezen ártatlan

— Eltelt néhány év, az eszemből majdnem egészen kiment a kis paraszt leány, midőn egyszer néhány barátommal szórakozunk az Ó-utca 10. alatti mulatóba, bejön egy nő egyenesen hozzám:

— Szervusz fiam!

— No no talán nem ismerjük olyan nagyon egymást?

— Dehogynem, emlékszel még arra a likörre amit most két éve adtál a lakásodon nekem?!

— Neked?

— Igen — szólt most a fülembé sugva — nekem a Döncsödi paraszt leánynak ki a Jánost kereste.

— No hát én meg nem ismertem volna soha.

— Ja bizony, nekem akkor annyira megtetszett a hegye élet, hogy mikor tőled hazamentem Döncsödre két nap múlva visszaszütktem Pestre, s a pesti utca kinevelt engem úgy, hogy ma ennek az üzletnek egyik legkedveltebb leánya vagyok.

— Később aztán meggyőződtem, hogy az egyszerű falusi buta parasztleányból a legkényesebb igényeket kielégítő rafinált elsőrendű kokott lett, akiről még csak sejtteni sem lehet, hogy valamikor Budapesten, a Duna parton egy holdvilágos éjjel ezer ráncu bokor ugró szoknyában félve kérdezősködött a János után.

kisleány már rendszeresen kéjelgett, részint a Hauptallee-ben, részint zugszállodákban (Stundenhotels) s ily alkalmakkor 2—4 koronát keresett s ezt a kerítőnő az apjával elszámolta. Sőt a kisleány beismerte, hogy saját apjával öt év óta meg nem engedett viszonyban állott, továbbá, hogy öt apja még 14 éves kora előtt másoknak kéjelgésre átengedte. A szörnyeteg apa beismerte, hogy leányának nyilvános házba való elszerezéséhez beleegyezését adta azért, mert így vélte meggátolhatónak, hogy leánya „strich“-re járjon. A rendőri nyomozás azt is igazolta, hogy az egész család nagy nyomorban, nélkülözések között élt. A bünpör a büntető bíróságnál folyik, a kisleány a wieni nő- és gyermekligának adatott át.

S az ily esetek — sajnos — nem lesznek szórványosak. Azok szülője a nyomor, közvetítője az erkölcsök elfajulása s befejezője a börtön.

Érdeklődéssel kellene követni a nő- és gyermekvédő ligánál elhelyezettek további életkrónikáját, vajjon a ledér életre vetemedettek — a liga szárnyai alól kimenekülve — nem kerülnek-e újból bünbe és a rendőrség ellenőrzése alá. Az eddigi tapasztalatok arra nyújtanak következtetést, hogy e bukott nők kellő óvatosság mellett a titkos kéjelgés rabjai és a bujakórok melegágyai lesznek mindaddig, míg a türhettes állapot le nem veri őket lábaikról és teszi majd őket kórház töltelékéivé és szánandó teremtéssé.

## Felhívás

### Magyarország összes bordély-üzlet tulajdonosaihoz.

F. hó 14-én több szaktársak Győrött egy értekezletet tartottak, ahol is módot kerestek a most reánk oly súlyosan ható belügyminiszteri rendeletnek, de főleg a 20 éves kornak, egy közös kérvény által elérendő megkönnyebítésének.

Az ott megjelentek egy szépen megszerkesztett kérvényt állítottak össze, melyben pontonként válaszolnak annak a reánk nézve oly súlyos belügyminiszteri körrendeletnek és kérik a Nagyméltóságú m. királyi belügyminiszter urat, sziveskedne ezen súlyos pontokat, de főleg a 20 éves korhatárt 18 évre leszállítani, mert máskülönben üzleteinket tovább fentartani ily körülmények mellett lehetlenség.

A megírt kérvényt a megjelentek az összes szaktársakhoz elfogják juttatni azon kérelemmel, hogy azt minden üzlettulajdonos (akinek a nevén a jog van) azonnal írja alá és továbbítsa egy ajánlott levél formájában a szomszédvárosoknak úgy, hogy az aláírt kérvény legkésőbb ez év december hónapjában még beadható legyen.

A kérvény mellett egy utmutató lesz, amelyen azon városok lesznek feltüntetve, ahová a kérvény mindenkor küldendő lesz és felkéretnek a t. szaktársak, hogy esetleges tévedések elkerülése végett, töröljék mindenkor ki azon várost a névsorból, hol már

a kérvény megfordult, nehogy véletlenségből ismételtén oda kerüljön, ahol már aláírták.

Azon reményben, hogy a t. szaktársak felhívásunknak eleget fognak tenni, miután mindnyájunk létérdekéről lévén szó és iparkodni fognak, hogy ne sok időt veszítsünk a huza-vonával, maradtunk az értekezletet tartottak nevében szaktársi üdvözlettel:

**Bruckner Adolf,**  
Sopron.

**Székely Ferenc,**  
Szombathely.

## Törvényeink hézagai.

Dacára, hogy egy rövid néhány év alatt gomba módra szaporodtak az új törvényeink, még mindig elkerülte figyelmét a böles törvényhozás ezen hézagosságára és pedig nemi betegség terjesztőire, ezeknek ugyan ráillene azon kifejezés, hogy előre megfontolt szándékkal követi el büncselekedetét, avagy abba a tudatba van, hogy közönsülése által egy 20 napon gyógyuló testisértést elkövet, mindazáltal minden lelkifurdalás nélkül elköveti, mert abba a határozott tudatban érzi magát, hogy azért a törvény hiányossága miatt felelősségre nem vonható. Mennyire káros hatással van ez az utókorra, az leírhatatlan, mert ennek a betegségnek a terjedését semmiféle hatósági intézkedéssel meggátolni nem lehet, erre mutat egy aktuális példa.

Október hó 14-én egy B. J. nevű máv. irnok üzletembe megjelent. Miután szokás szerint háló díjait előre lefizette, egy kénővel visszavonult annak szobájába. Rövid idő múlva veszekedésre lettem figyelmes, becsengtettem a szobába, a kénő kötelességszerűleg kijött ezen hívásra. Kérdőre vontam, miért zavarja meg a ház nyugalma. A kénő előadja, hogy vendége beteg és vonakodik tőle, a vendég ellenben az erőszakhoz folyamodott, csak a csengetésre engedett, félve a következményektől. Ez idő alatt egy polgári rendőr szolgálati látogatását tette, megragadtam az alkalmat s jelentém neki ezen esetet, a polgári rendőr kijelenté, hogy ebben az esetben semmit sem tehet, ellenben elküldi az őrijáratot. Az őrijárat meg is jelent, sőt már az esetről tudomásuk volt, de szintén elutasító választ kaptam, hogy nem tehetnek semmit, mert erre törvény nincs, nem volt mit tennem, felszólítottam a rendőröket, hogy mint kellemetlen vendéget távolítsák el az üzletemből, de mivel nem csinált botrányt és rendes arcképes igazolvánnyal is el volt látva, személyét igazolta, nem volt más hátra, mint másodmagammal megfogva üzletemből kiutasítottam.

Mennyire másképen festene az ilven merénylet, mert csak ennek nevezhető, ha a böles törvényhozóink ezt a rést szigorú paragrafusaival betömnék?

Kötvé hinném, hogy tudatába a törvény következményeinek, nem kevésbé egészsége, hogy kéjelgésre csak gondolni merne, de ha már találkozna is ilyen embertelen emberi állat, mert a törvényeink senkinél sem állhatnak őrt, bünhődjön érte.

## Hatvannégy tag törölve.

Népzenekarok ujságja 10. száma megdöbbentő esetet hoz nyilvánosságra. A magyarországi zongoramesterek Egyesülete felett igen sötét fellegek tornyosulnak össze. Az egyesület vezetősége saját maga is belátja, csak egyet nem lát, hogy hol a hiba, pedig ha a tükkörbe nézne, felösmerné magában a gyöngeget, hogy egy országos szervezetet nem képes vezetni és mégis görcsösen ragaszkodnak a semmit nem hozó tiszteletbeli álláshoz.

Saját maguk bevallják, hogy 64 tagot kellett kebelükből tagdíj hátralék címén kizárni, most már csak az a kérdés, hogy marad-e még a magyar zongoramesterek egyesületének 64 tagja, mert bármily kevés tagja is fog maradni, küzködni fog mint egy sorvadásban szenvedő beteg, csak hogy nagyzásban viszkedő uraknak megmaradjon a sarzsijuk.

Ime egy példa a nevezeteseiből: Pathe Miklós választmányi tag meginterpellálja Waldman Sándor alelnököt, Wigder Samu aradi mulató tulajdonos miatt, hogy az eljárás folyamatba lett-e téve aziránt, hogy a nevezett mulatótulajdonos hivatlanul a zongoramesterek közvetítésével foglalkozik.

Waldman Sándor alelnök megnyugtató választ adott az interpellálónak, hogy mily választ adott, illetve mit mondott ebben a válaszában, azt találja ki az olvasó, — mert többet nyilvánosságra nem bocsátottak.

## Sajószentpéter.

Miskolci levelezőnk írja, óriási feltűnést keltett három letartóztatás. Medgyaszai Erzsí évekkéle előtt ösmert alakja volt a miskolci leánykereskedemnek, a villogó szemű cigány asszony bejáratos volt a legjobb házakba, mert ő volt a szállítója, illetve közvetítője a fiatal és agglegényeknek. Az üzlete napról-napra szebben virágzott, ugyannyira, hogy egy-egy kis pénz megszerzése után az önállóságra vágyódott. Sajószentpéteren kért és kapott engedélyt egy nyilvános éjjeli mulatóra. Sajószentpéteren egy rövid idő alatt igen kitűnő összeköttetésre tett szert. Krausz Mór sajószentpéteri kinevezett főszolgabíróval és Horváth Árpád volt miskolci

detektív személyében. Az üzlet eképen eléggé szépen virágzott, de mint minden virágnak leszokott hullni a levele, úgy itt is egy szemfüles budapesti detektív felügyelőnek sikerült a lepelt lerántani és mindhármukat a miskolci fölöttes hatóságnak beszállítani.

Az esetett következőképen adák elő:

Az egyik budapesti m. kir. detektívfelügyelőnek, aki gyakran jár a felvidéken, valaki besugta, hogy Oroszországba igen sok 14—16 év körüli leányt, az ugynevezett „vengerkákát“ szállítanak ki Borsodból. A felügyelő közölte ezt a gyanuját a miskolci rendőrség vezetőjével, Rimóczy József dr. főkapitánnyal, akinek közreműködése mellett sikerült leleplezni és letartóztatni az egész bűnös bandát.

Az Oroszországba szállított leányokat — leginkább a sajószentpéteri járásból — Medgyaszai Erzsí szedte össze Horváth Árpád segítségével. Krausz Mór főszolgabíróval azután kiigazította a leányok munkakönyvét úgy, hogy a 14—16 év helyett 20—22 évet írt bele. Így aztán elszegődötték a leányokat Oroszországba — éjjeli mulató helyekre, orosz urak, kozák tiszték, pénzes muzsikok, panamázó csinovnikok nagyobb gyönyörűségére. Warsótól—Odesszáig borsodi leányokkal volt megtöltve minden éjjeli mulató.

Medgyaszai Erzsí pedig gazdagodott. Krausz Mór pedig évi pausálét és azonkívül minden nagyobb szállítmány után külön tiszteletdíjat is kapott. Ha pedig néha aggodalmaskodott, hogy baj lesz, így bátorította:

— Ne féljen semmit! Nekem olyan összeköttetésem vannak Miskolcon, hogy kirántanának a csávából még akkor is, ha bajba kerülnénk.

Medgyaszai Erzsí azonban ezuttal tévedett. Letartóztatták mind a hármukat és fogva tartásukat a vádtanács is helybenhagyta.

Medgyaszai Erzsí szombat óta a kir. törvényszék fogházának lakója. A borsodi lányok közül pedig hosszú időre nem indítanak újabb transzportot Oroszország felé.

\*) A fenti zeneműujdonságokat valahol bárhol hirdetett zene kiadványt a Zongoramester urak legjutányosabban **KERPEL IZSÓ ZENEMŰKERESKEDESBEN ARAD**, Andrássy-tér 20. sz. szerezhetik be. Valamint felhívjuk b. figyelmüket zenemű kölcsöntárunkra, ahol a megjelent zenemű ujdonságok azonnal kölcsönbe kaphatók. Ismertetőingyen küldünk

# HIREK

## Előfizetési felhívás!

Tekintettel arra, hogy lapunk célja, az erkölcsi és anyagi létérdekeinket támogatni, úgy felkérjük azon tisztelt szaktársainkat, akik az előfizetéssel hátralékban vannak, azt mielőbb szerkesztőségünkbe, Arad, Damjanich-utca 12. sz. alá beküldeni, annál is inkább, mivel ezáltal csakis a saját érdekeiket támogatják.

**Győr.** Strompf Sándor szaktársunk két hét óta uton van és gyűjti a belügyminiszterhez benyújtandó kérvény részére az aláírásokat, okt. 28-án Aradon is tette látogatását szerkesztőségünkben, bemutatta eddig elért szép eredményét, igazán üdvös és sürgős szükségünk volt már, hogy valaki magáévá tegye ezen országos és terhes rendelet ellen állást foglaljon, szaktársunk, aki fáradtságot nem kimélve, megérdemli minden tekintetben a szaktársak támogatását.

**Értesítés.** Lapunk felelős szerkesztője súlyos betegségéből annyira felépült, hogy rendes irodai működését folytathatja, ezúton kéri azon tisztelt szaktársakat, akik az irodához valamiért fordultak és figyelmen kívül hagyták, elnézéssel lenni, kérésük szaladó napokba sorrendjén a legnagyobb figyelemmel el lesznek intézve.

**Zilah.** Melisch István szaktársunk, aki eddig az üzletnek bérlője volt, mint értesülünk, Jenney István urtól örökáron megvette és a mai kor igényeinek megfelelően átrenoválta és berendezte saját otthonát.

**Arad.** Üzletátvétel, Hafner Alajosné elhalálásával Kovács Arthurné üzletét tulajdonába visszavette, üdvözljük mint régi szaktársunkat körünkbe.

**Elfogott leánykereskedők.** A dunaföldvári csendőrségnek feltűnt a minap egy idegen leány, a ki minden kíséret nélkül lődörgött ott. Igazolásra szólították fel és kiderült róla, hogy Budapesten kávéházi felirónő volt, B. Margitnak hívják és hogy egy ügynök vitte le Alice barátnőjével Mohácsra, azzal kecsgetve őket, hogy állásba jutnak. Mohácsott egy nyilvános házba vitte a leányokat, Alice barátnőjét ott tartották, látta, a mint 50 koronát fizettek érte az ügynöknek, de rá nem reflektáltak. Az ügynök ezután abban állapotott meg vele, hogy Budapesten majd a Rákóczi-uton lévő Velence-kávéházban találkoznak és új állás után néznek. A dunaföldvári csendőrség Budapestre a főkapitányságra táviratozott, a honnan Jenik Béla és Gyökér Mihály detektívek ki is mentek a kávéházba és ott a személyleírás

alapján elfogták Havas Mihály 40 éves volt butoraktári kezelőt. A vizsgálat ez ügyben most tovább folyik.

Ugyancsak tegnap tartóztatott le lovag Bialorszkurszky Géza csoportvezető detektív és Klassohn Gyula egy ügynököt, a kinek a fővárosban közvetítési irodája van. Hochzeit Mórnak hívják, 32 éves, a Károly-körut 17. számú házban van magánnyomozó és házasságközvetítő irodája. Kerítésért már büntetve volt. A hirlapokban hirdetések tett közzé, hogy külföldre, előkelő helyre nevelőnőket és társalkodónőket keres. Egy jelentkezőnek gyanus volt a mód, a hogy az ügynök fogadta és ezért feljelentette a főkapitányságon. A detektívek napok óta figyelik az ügynököt, konstatálták, hogy majdnem kizárólag a külföldre szállít árukat. Tegnap este elfogták, ma házkutatást tartottak nála s több kompromitáló levelet foglaltak le.

## KÁROSÍTÓ SZEMÉLYZET.

Október hó folyamán a következő károsítók lettek bejelentve:

Brekovszky Mária Tiszaujlak.	
Terezia Eszter Királynémeti	1893.
Komann Ilona Nagyvárad	1895
Ludas Anna Barcs	
Schuker Margit Pécs	
Hatskay Károlyné Hontnémeti	
Kovács Julia Pákozdi	
Magyar Erzsébet	1895
Nyágre Mari Temesvár	1895
Munkás Anna Bezdán	1881
Greif Franciska Pécs	1895
Tokacsik Teréz Nyiregyháza	1895
Gozsur Ágnes Szabadka	1892
Lakatos Julia Tomosanicz	1891.

**Károsító személyzet** című tára most újólá az eddig 1911. november 1-től a mai napig bejelentett és nyilvántartott károsító személyekről 5 korona bekiüldése ellenében kapható az Értesítő kiadóhivatalában Arad, Damjanich-utca 12. szám.

## ÓVAKODJUNK.

### Állandó rovat.

Bakó István Mohács.  
Szekler Ignácné, Szeged.  
Goldfinger Adolf, Léva.  
Balog Gábor, Salgótarján.  
Sauer Károly, Eszék üzlettulajdonosoktól.

## Hafner Alajosné † szül. Schmiedmeier Rozália.

Hafner Alajos szaktársunkat okt. hó 22-én neje elhunyt mély gyászba borította, elvesztette forrón szeretett hitvestársát, de elvesztették a sok rokonok támogatójukat, elvesztették benne a szaktársak a vendégszeretőt, mert bárki megfordult házában, csak jó és kellemes emlékezetet vitt el magával.

A család az alábbi gyászjelentést adta ki :

Alulírottak mély fájdalommal tudatjuk, hogy

### Hafner Alajosné szül. Schmiedmeier Rozália

folyó hó 22-én, életének 52-ik évében, a halotti szent-  
ségek ájtatos felvétele után csendesen elhunyt. A drá-  
ga halott földi maradványa pénteken, folyó hó 24-én  
délután fél 4 órakor fog az új köztemető halottas házá-  
ban a róm. kath. egyház szertartása szerint beszen-  
teltetni és ugyanazon temetőben örök nyugalomra he-  
lyeztetni. Az engesztelő szent miseáldozat az elhunyt  
lelki üdvéért folyó hó 25-én reggel 8 órakor fog a jó-  
zsefvárosi plébániatemplomban az egek Urának bemu-  
tattatni. Budapest, 1913. október hó 22-én. Áldás és  
béke poraira! Hafner Alajos mint férj. Doleschal Ist-  
ván és neje szül. Schmiedmeier Katalin, Mészáros  
Kálmán és neje szül. Schmiedmeier Mária mint test-  
vérei, illetőleg sógarai. Özv. Hafner Mihályné mint  
anyósa. Hafner Antal és Hafner Teréz mint sógora,  
illetve sógornője. Szabó Tivadar és neje szül. Dole-  
schál Gizella és gyermekük ifj. Szabó Tivadar, Dole-  
schál Ferenc, Mészáros Elza mint unokaöccsei és un-  
kahugai és a többi rokonok.

## „Hatóság.”

### Kerítés bordélyház részére.

#### IV. folytatás.

4. A szándék itt az elkövetési cselekedetben már benne van, mert valakit valamire rábírní csak szándé-  
kosan lehet, ha ezt a törvény külön nem mondaná is  
ki. A tettesnek tudnia kell, hogy a nő tisztességes,  
és esetleg azt, hogy 20. évét még nem töltötte be s hogy  
bordélyház vagy ehez hasonló üzlet az, melyre való  
belépésre rábírt. A tettes részéről valamely különös  
célzat (dolus speciális) nem szükséges. (M. I. II.)

5. A bordélyházba való belépés természetes kö-  
vetkezménye az, hogy az illető nő ott nemi közösü-

lésre vagy más fajtalanságra használtatik. A 44. para-  
grafus azonban még külön ki is mondja, hogy a rábi-  
rásnak a 43. paragrafusban meghatározott célra kell  
történnie. E cél megvalósítására irányzott szándék te-  
hát szintén hozzá tartozik a tettes dolusához. E sze-  
rint nem büntethető pl. az, ki bordélyház vagy hasonló  
üzlet részére szolgálattétel céljából szerez meg vala-  
mely nőszemélyt. Az esetleges tévedés a belépés cél-  
ja iránt kizárja a büntethetőséget (Btk. 82. paragra-  
fus.)

6. Az I. bek. alá eső vétség büntetése 2 évig ter-  
jedhető fogház, nyereségvágyból történt elközvetítés  
esetén pedig ezenfelül 1000 koronától 2000 koronáig  
terjedhető pénzbüntetés; a 2. bek. alá eső büntett bü-  
ntetése 3 évig terjedhető börtön, ha pedig nyereség-  
vágyból követtetett el, ezenfelül 400 koronától 4000  
koronáig terjedhető pénzbüntetés iránt I. 47. para-  
grafus.

#### *Visszatartás a bordélyházban.*

7. A 44. paragrafus 3. bek. alá eső büntett passzív  
alánya csak bordélyházban vagy hasonló intézetben  
levő nő lehet. Egyéb kelléket a törvény ir elő. Önként  
értetődik, hogy az ily nő már annál fogva, mert bor-  
délyházban van, nem tartozik a tisztességes nők közé.  
A kellék tehát itt elesik. Az életkor se tesz különbsé-  
get, mert bármily kora nőszemélyről van szó : a cse-  
lekmény mindenkor büntett. Tehát legfőlegb súlyos-  
bító körülmény az, ha a nő 20. évét még be nem töl-  
tötte.

8. A büntett cselekvő alánya a dolog természeté-  
nél fogva csak az lehet, ki a bordélyüzlet fölött ren-  
delkezik, mert csak ennek áll módjában az üzletben  
levő nők kilépését megengedni vagy megakadályozni.  
Más személy csak mint részes válhatik bűnössé a bűn-  
tetben.

9. Az elközvetítési cselekedett abban áll, hogy a  
bordélyüzlet tulajdonosa vagy ennek helyettese az üz-  
letben levő nőt, ki onnan ki akar lépni : „akarata elle-  
nére bármily okból visszatartja.” A visszatartás esz-  
köze különböző lehet; így pl. : rázárja az illetőre az  
ajtót vagy azáltal akadályozza meg az illetőt a kilé-  
pésben, hogy ruháit elzárja s ki nem adja mindaddig,  
mig az illető adósságát ki nem fizeti stb.

Bármily módon és bármily okból történjék a  
visszatartás : az mindenkor jogtalan s a 44. paragra-  
fus 3. bek. alá esik, ha a nő akarata ellenére történt.

A nő egyszerű rábeszélése tehát arra, hogy ma-  
radjon az üzletben, nem tekinthető a nő akarata elle-  
nére eszközölt visszatartásnak.

10. E büntett büntetése 3 évig terjedhető börtön,  
ha pedig 20. évét be nem töltött nő ellen követtetik el :  
3 évig terjedhető fegyház, ezenfelül mindegyik eset-  
ben 400 koronától 4000 koronáig terjedhető pénzbün-  
tetés, ha a tettes nyereségvágyból követte el (46. pa-

ragrafus 1—3. bek.) A mellékbüntetés iránt l. a 47. paragrafust.

### 3) *Minősített kerítés.*

45. Tekintet nélkül a sértett nő korára és erkölcsiségére, a kerítés büntett, ha a tettes :

1. csalárdsággal, erőszakkal vagy fenyegetéssel követi el.

2. a cselekményt hozzátartozójai (btkv. 78. paragrafusa) nevelés, tanítás vagy fölügyelet végett rábízott nő vagy neki alárendelt ellen követi el ;

3. a nőt külföldre szállítja vagy szállíttatja ;

4. a kerítéssel üzletszerűleg foglalkozik, vagy kerítés miatt már egyszer büntetve volt és büntetésének kiállása óta tíz év még el nem telt.

M. I. I. A kerítésnek azon eseteit, melyek a sértett nő szabadságát sértik és nagyobb erkölcstelenység sulyával bírnak vagy a közrendbe fokozott mértékben veszedelmesek, a javaslat szerint a sértett nő korára és erkölcsiségére tekintet nélkül kell büntetni.

A cselekménynek büntetendő jellegét itt már nem a sértett kora és erkölcsisége, nem a cselekmény külsőleg jelentkező tárgyi sulya, hanem az elkövetés módja és eszközei, a sértett nő és a büntetett viszonya, a büntetett egyénisége és a cselekményeiben rejlő társadalmi veszély állapítja meg.

Az ily körülmények közt elkövetett kerítés minden esetben büntett.

II. A csalárdság, erőszak vagy fenyegetés alkalmazása a sértett nőt nemcsak erkölcsi bukása sodorja, de egyuttal személyes szabadságát is sérti, akár fizikai vagy lélektani kényszer, akár megtévesztés által. A cselekmény tehát úgy a szemérmét, mint a személyes szabadságot s ezzel a közrendet sulyosan sérti.

A szülő viszonya a gyermekéhez, a férjé a nejehez, a testvére a testvéréhez, a nevelő, tanító, fölügyelő viszonya a gondjára bízott nőhöz a kerítés elkövetésénél szintén nagy sulylyal bíró minősítő körülmény.

E viszony folytán a sértett nő a büntetéssel szemben sem erkölcsileg, sem fizikailag nem elég szabad. Önelhatározási joga fölülte korlátozott. E korlátozottsággal visszaélni a szabadság jogok nyilvánvaló sérelmét jelenti.

Egyuttal nagymérvű kötelelességesség is jelentkezik e cselekményben. A teljesen idegen büntetett csak általános negatív kötelezettségét sérti meg, mikor a nő erkölcsisége ellen vét, akihez nyulnia nem szabad; a szülő, gondviselő ellenben megsérti pozitív kötelezéseit is s így büncselekménye fokozottan sulyos beszámítás alá kerül. A gyám és a gondnok külön kiemelése nem szükséges a felsorolt viszonylatok közt, mert a nevelés és fölügyelet kötelezettsége a

gyámot és a gondnokot a törvény erejénél fogva terheli s így cselekménye minden külön megemlítés nélkül is az itt megállapított szigorubb beszámítás alá kerül.

III. E paragrafus szigorubb esetei közé sorozza a javaslat a kerítés üzletszerű elkövetését, valamint a visszaesést is.

A suly a büntetés romlottságán, társadalmi veszélyességén, tudatosan társadalom ellenes cselekvésén nyugszik. Az államnak a legszigorubb szabályokkal kell védekeznie az ellen, aki tervszerűen a kerítés ocsmány üzemeit üzi, aki életterveit a nők erkölcsi rontására fekteti le. Az üzletszerűség fogalma a btkv.-ben nem ismeretlen, csak igen ritkán alkalmazott. Nem szükséges hozzá más, minthogy a büntetett eljárásából, cselekményei elkövetési módjából, eszközeiből kitünjen a tervszerű ismétlési szándék és a nyereszkedési célzat, mely a társadalomra a legnagyobb veszélyt rejti magában. (Ig. I. T. VII. 607.)

Jegyzetek. I. A jelen paragrafus kezdő szavaiból, melyek szerint „a kerítés tekintet nélkül a sértett nő korára és erkölcsőségére büntetté minősül“, ha a paragrafusok 1—3. paragrafusainak pontjában megjelölt körülmények valamelyike fönforog; önként folyik, h. e. paragrafus a kerítésnek az előző paragrafusokban meghatározott tényálladékára támaszkodik, melyhez azután mint többlet járul az itt felsorolt minősítő körülmények egyike vagy másika.

Némely kivételt állapít meg a szabály alul a paragrafusnak utólagosan betoldott 3. pontja, mely már nem csupán minősítő körülményt, hanem a kerítő tényálladékát módosító konstitutív elemet tartalmaz.

(Folytatás köv.)

## CSARNOK.

### A selyemfiu.

Irta: Vass.

Kardos Pirosnak ma nagyon rossz napja volt. Nem is csodálkozom, mert az ilyesmiben igen gyakran vnn szerencsénk részesülni.

Szombat este van, a terembe a zongora szól, a lányok táncolnak, csak Piros ül egymagában egy sarokba meghuzódva, bámulván a padozatot, mintha a parketta betéteket olvasni akarná és magába mormogja: „Csak jöjjön el az a strici, ma lesz a napja, hogy leszámolok vele, adok én neki, hogy elmegy a kedve többé a „Zöld lámpába“ a Micéhez járni.

Reggelre jár az idő, Piros tudakozódik egyik, másik vendégtől, akiről tudta, hogy néha Jóskával szokott járni, hogy vajjon nem látták-e Jóskát? mig



vége Pista tudott felvilágosítást adni annviből, hogy éppen most jön a „Zöld lámpából“ és ott látta Jóskát mulatni Micivel.

Piros ennek hallatára elsápadt, majd elpirult, de azért higgadtan, mintha mi sem történt volna és hogy izgatottságát el ne árulja, hogy közötté és Jóska között valami harag forog, felkéri Pistát, hogy legyen szives menjen vissza a „Zöld lámpához“ és hívja el Jóskát, Pista vonakodott, de Piros nem tágitott és Pista markába nyomott egynehány hatost, hogy legyen költőpénze és Pista ment . . . .

Piros megint elfoglalta esteli helyét és epedve várta azt a boldog pillanatot, hogy az imádott Jóskáját láthassa. Nem is kellett sokáig várakoznia, alig telt el egy negedóra és Pista karonfogva jött be Jóskával. Meglátszott Jóskán, hogy rózsás kedve van, mert ahogy az ajtót maga után betette, a zongorához lépett, letet a kis tánvérra egy kroncsit és elkiáltotta magát: „Mester ur! huzzon egy valcert, de a javából. A mester belevágott és felhangzottak a közkedvelt valcer melódiái, hogy: „Jösz majd utánam, jössz te drága nő.“

Ennek hallatára Piros felugrott a helyéről és szaladt kifelé, az udvaron leült egy padra és elkezdett keservesen sírni.

Jóska mitsem törődve, folytatta táncát, ha az egyik táncosnő kidőlt, elővette a másikat mindaddig, míg maga is belefáradt, amire leült egy asztalhoz és rendelt egy málna fröcsesöt, hogy hűsítse magát, letörli izzadtságát, rágvujt egy cigarettára, nagyokat szippant és fölfelé fujja a füstöt karikákba, el-elbámulva maga elé. Egyszerre egy hang üti meg a füleit: „Jóska! gyere csak az udvarra“, szól Margit, Piroska barátnője.

Jóska eleget tesz a hívásnak, kimegy az udvarra, hol Pirosot sirva találja és következőképen megszólítja: „Na! téged mi lelt, miért sírsz . . .?“

Piros felállt, megfogta Jóska kariát, bevezeti szobájába, rázárja az ajtót és szótlánul marad, egyszerre csak rendkívül izgatottan megszólal: „Jóska! az anyád . . . hát te eljársz egy másik üzletbe mulatni, a ragyás Micihez? te strici, te gazember, nem elég, hogy a gyűrűmet kicsaltad, meg a sok pénzt, amit breitschlakoltam miattad és mind neked adtam, ez a hála, a köszönet, hogy még nem is szeretsz? faképnél akarsz hagyni, mi lesz az esküvőnkkel?“

Jóska nem valami gentlemen érzelmű ember volt, türelme is elfogyott és ezért egy jó pofonnal felelt.

Piros sem volt rest és kontrázott, amire egy meglehetősen csinos erőpróba fejlődött ki a két szerelmes között. A szomszédszobákba meghallották a lármát, de különben Piroska jaj kiáltásai is hallat-

szottak, amiért is a szobába akartak behatolni, de ez be volt zárva és csak nagy erőfeszítés árán sikerült az ajtót benyomni és különös látvány tárult elébök. Az egész szoba fel volt fordulva, Piros a földön fekiüdt, Jóskának vérzett az arca, a teljes felismerhetetlenségig össze volt karmolva, Jóska a többséget tehát a veszedelmet látva, megugrott, Pirosot élesztgették ájultságából, míg magához tért. Ezután elmondta a történeteket és fogadalmat tett, hogy az életbe nem hagyja magát többé egy selyemfiutól becsapni, csak még egyszer heverje ki a kapott ruhi fájdalmait.

## Adomák.

Közli: EBLEK.

Keserűen panaszkodik Ádám apánk az Uristennek.

— Miért is teremtettél? Két fiam volt, az egyik megölte a másikat. A feleségem Éva a kigyóval. (Kesereg.)

— Hálátlan! dörög az Úr haragja. Nem kiméltetek meg az — *anyóستól!*

\*

Kacsát lopott a cigány s egy fanyárson kedvtelve sütogette.

Arra menvén a bíró rákiáltott:

— Hol tettél szert arra a peccenyére!

— Hát bíz én, nemzetes uram csak úgy jutottam hozzá, hogy bele akart futni a vízbe, onnan szabadítottam meg! Most meg sáritgatom az istenadtáját.

\*

Inasgyerek: Ugye, majszter ur, én biztosan a menyországba kerülök.

— Miért te kölyök?

Inasgyerek: Hát csak azért, mert magánál már két esztendeje böjtölök.

\*

Mi a különbség Jézus Krisztus és a koresmáros közt?

— Az, hogy Jézus a vizet is borrá változtatta, a koresmáros pedig a bort vízzé változtatja.

\*

— Van-e ördög? — kérj gyónás alkalmával a plébános a cigánytól.

— Mit tudom én? — válaszol a cigány. Nem voltam én beszédes veled!

\*

Orvos (betegéhez): Mi baja?

Beteg: Ha ide nyulok, itt fáj, ha oda nyulok ott fáj.

Orvos (mérgesen): Hát ne nyuljon oda.

\*

A főhadnagy ráfordul a legényére:

— Hát te számár! Miért nem keltettél fel engem hat órakor? mi!

— Alássan jelentem a főhadnagy urnak, álmában tornás virstlit rendelt a kellnernél, hát gondoltam, csak megvárom míg megtetszik enni.

\*

Nő: Férjescském, bocsáss meg, de az új szakácsnő megfélelkedezett a csemegéről. Kárpótlásul kapsz helyette egy csókot. Jó lesz?

Férj: Jó. Hívd be hát a szakácsnőt.

\*

Egy lengyel zsidó nyit be a gyógyszerárba.

— Kérek ütven fillérért féregpor.

— Papirosban, vagy dobozban.

— Nem, — válaszol erősen vakarózva a lengyel zsidó.

Csak üntse mindjárt ide a nyokombo bele!

## Bandi mókák!

— Egyvárosban vándor cirkusz tartja előadásait. Hogy nagyobb legyen a látogatottság, az igazgató birkozókat szerződött s közöttük a Cája testvéreket is. A harmadik este után két néző diskurál:

— A mai Cája nagyszerű volt.

— Nem igaz a tegna — pi Cája sokkal jobb volt.

\*

— Katonáéknál kitalálták, hogy a baka ha marsol és valami dolga miatt félre akar vonulni, sok baja van a nadrággal míg legombolja, felgombolja.

Tehát szerkesztettek egy patent nadrágot, melyet egy rántással le és fel lehetne kapcsolni, s hogy ezt kipróbálják össz ült egy bizottság, behoztak egy edényt, behoztak egy bakát, ráadták a patent nadrágot, aztán be adak neki gyors hashajtót.

Alig öt perc múlva jelentkezett a hatás, a baka kommandóra megrántja a nadrágot ráül az edényre s egy perc múlva jelenti, hogy kész, persze feláll megrántja a nadrágot s begombolja.

A bizottság be néz az edénybe, hát üres, ráordít a bakára, hogy mit ülteti fel őket, mire a baka megszólal szomorúan.

— Alássan jelentem, igaznak igaz, de a gatyám a régi fajta s azt nem oldottam meg.

\*

— Egy lengyel zsidó villanyosra ül, jön a kalauz:

— Hogy egy jegy?

— 10 krajcár.

— Adok érte hatot.

— Itt nem lehet alkudni.

— Muszáj magánál venni nekem azt a jegyet? majd jön egy másik, aki olcsóbban adja.

\*

Két vendég diskurál:

— Láttad már az új 3 koronásat?

— Nem!

— No estére gyere le velem, majd bemutatom neked.

\*

Az apostoli zsidó hitközség Blau Ignácot megfogadta lámpagyújtásra. Blau szorgalmasan teljesítette kötelességét, azonban a hónap végén kitűnt, hogy háromszor annyi pénz kellett világításra, mint máskor. Faggatják az öreget, hogyan lehet ez. A védekezés ez volt:

— Hát engemet a hitközség a lámpajójtásér fizeti, de a lámpajójtásér nem, én pedig sak aztat csináltam, a mire felfogadtak.

\*

— Hallja Pflaszterstein — szólítja meg a zsidó bakát a káplárja — ki volt az a nőszemély, akivel vasárnap a ligetben sétált?

— Jelentem alássan, káplár ur, a testvérem.

— Ismerem, nekem is volt már testvérem, — csakhogy harmadéve.

\*

Jekl Bakencán edszer holljó o szamszéd szabábul szörnyü lámentót. Kinyitjo oz ojtót és látjo, hogy a Kekele fió és a Mincsele lángy marakodja.

— Hodj mertek igy zshivajogni? — kiált rájuk és pálcával üti őket.

— Jájájáj! Hiszen mink sak tátit és mámit ját-szattunk.

\*

Stehgrad Baruch azzal vádolja magát a rabbinus előtt, hogy nem mosta meg a kezét, a mikor az ebédhez ült. Mondja neki a rabbi:

— Nü, ho nodjobb vétket nem elküvettél, hát ezt megbocsátok neked.

— De mást is megtettem, rabbilében, disznóhust is ettem.

— Füh! — szörnyülködik a rabbi — eztet sopán két napi vezekléssel lehet jóvátenni. De mondjál, — hodj todtál tréfit enni?

— Hát — felel Baruch — mert az izraelitáknál nem kaptam ebédet.

— Nem lehet az, aztat nem igaz.

— Hodjne lehetne, hiszen hosszunap volta aznap.

## NYILTTÉR.\*

### Köszönetnyilvánítás.

Mindazon tisztelt barátainknak, akik fiam, Soma balmicve alkalmával sürgönyileg és levélileg szerencsekívánataikat küldték, miáltal örömnepünket emelték, fogadják ezuton köszönetünket.

Wigder Samu és neje.

## Köszönetnyilvánítás.

Feledhetetlen hitvestársam elhunytá alkalmával kifejezett részvétért, valamint személyesen temetésen résztvevőknek, akik vigasztalásukkal nehéz óráimban szívem fájdalmát enyhíteni igyekeztek, ezúton mondok hálás köszönetet.

Arad, 1913. október 25-én.

*Hafner Alajos.*

## Szives tudomásul!

Ez úton hívom fel az igen tisztelt Kartárs urak figyelmét: Dömötör János ur és nejére, kiknek Fiumében és Kolozsvárott van virágzó üzletük, de ők a jó üzletmenet dacára minden igyekezetekkel oda törek-szenek, hogy meg nem engedett utakon Kartársaik megkárosításával maguknak anyagi előnyöket szerezzenek.

Nem akarom nevezettéknék ténykedéseit itt elősorolni, mert ezt tiltja jóízlésem, tehát röviden és egyszerűen csak annyit jegyzek meg.

Azon tisztelt Kartárs urak, kiknek Dömötör ur és nejével akadna dolguk, mielőtt vele tárgyalásba bocsátkoznának, előbb forduljanak hozzám a legnagyobb bizalommal információért, nehogy az én sorsomra jussanak, k't fenti cég az üzleti ügy hamis köpenye alatt, anyagiilag alaposan megkopasztott.

Tehát óvakodjanak a t. Kartárs urak a fent jelzett kettős cégtől, nehogy már későn bánja meg a dolgokat, velem együtt kesereghetnek elüint pénzüik után, mely összeg boszorkányos gyorsasággal vándorolt át Dömötör et Komp feneketlen zsebeibe.

Kaposvár, 1913. október 14.

*Steiner Jenő.*

## Strompf Sándor, Győr.

Hogy én a magát kompromitáló leveleit miért küldöm be a lapunkba? Azért, hogy azt mindenki bármikor olvashassa és ha a szerkesztő urnak vagy önnék tetszik, közölhessék. A mi az „ur“ megszólítást illeti, kérem „urnak születni kell, azt tanulni nem lehet.“

Debrecen, 1913. október 11.

*Jeney István.*

## Óvás!

Az „Értesítő“ olvasó közönségének — mihez tartás végett — figyelmébe ajánlom a velem megtörtént esetet :

E rovatban közlöttekért nem vállal felelőséget a szerkesztőség.

Ugyanis folyó évi október 10-én üzletileg Ujvidéken jártam. Este volt, előbb néhány üzletben voltam, majd betértem Pilischer Ignác üzletébe, hová utánam, mivel előzőleg már találkozott velem, bejött Dera Nándor üzlettulajdonos is.

Én a szalon melletti szeparéban tartózkodtam Pilischerrel, mikor Dera belépett. *Dera rögtön nekem támadt, hogy „adjam át pénzem, miközben mellbevágott. Majd mikor látta, hogy pénzem nem adom neki, újra nekem ugrott s megrágadta belső kabátomat, a zsebben kotorászott pénzem után, s hogy ekkor se találta, dühében a nála levő bikacsökökkel néhányszor rám vágott.*

Védttelen helyzetemben, hogy a helyiségből megmenekülhessek, a jelenlevő Pilischer kezéhez óvadékul 200 koronát befizettem.

Az ügy jelenleg a látület mellékletével együtt több hatóságnál van folyamatba téve. Annak idején a történt intézkedések, valamint a törvényszék ítéletét közölni fogom az Értesítő közönségével.

Pécs, 1913. október hóban.

*Biritz Pál.*

## Gazdasszonyt

azonnali belépésre **keresek** 30—40 év közötti oly gazdasszonyt, ki ily minőségben már alkalmazva volt. Ajánlatok: **Pleva Ferenc Esztergom.**

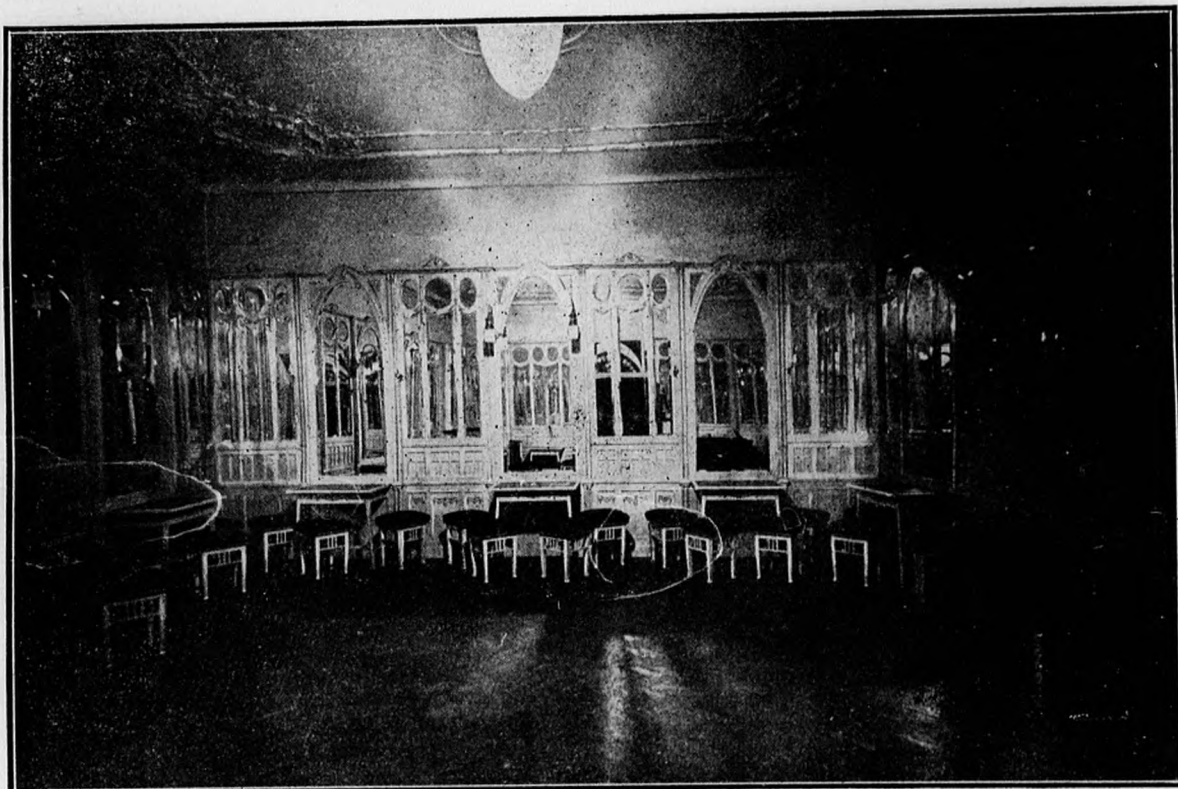
## Gazdasszonyt

azonnali belépésre **keresek** 30—30 év közöttit, ki már ily minőségben alkalmazva volt.

**Berhauk Henrik Miskolc.**

## Bérbeadó

**egy első és másodrangu üzlet előrehaladott kór miatt. — Szükséges tőke 4000 korona. Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal „Szép üzlet“ jelige alatt.**



**Az ország  
legszebb  
üzlete !!**

Fényes berendezés, teljesen újonnan átrenoválva. — A fenti üzlet eladó. Felvilágosítást ad a kiadóhivatal.

Bársonysima, fehér, tündöklő szép  
lesz az arc a

Rozsnyay-féle „Serail“  
készítmények hatásától.

### Serail arckenőcs (zsiros).

Ezen bőrtisztító kenőcs igen régi, kitünően bevált előírás alapján készül, s nemcsak a bőrre, de ami a fő az egészségre is teljesen ártalmatlan. Csak éjjel használandó. 1 kis tégely 70 fillér, 1 nagy tégely 1 korona 40 fillér.

### Serail-crem.

Ápolja, puhítja az arcbőrt, és ennek fiatal, üde színt és bársonyszerű finomságot ad, óvja a bőrt a zord idő és a nap káros befolyásától, eltávolítja a bőrtakákat és májfoltokat, megszünteti az arc- és orrvörösséget, segít fiatalos üdeségünket sokáig fenntartani. 1 tégely ára 1 kor.

### Serail-pouder.

A pouder 3 színben van (fehér, rózsza, crem) s mint valamennyi Serail készítményem, teljesen ártalmatlan hatású alkatrészekből áll. Ez a pouder nemcsak mint nappali és bálipouder, de mint felülmulthatatlan arcszépítő is az összes készítmények fölé helyezendő. Egy doboz ára 1 korona 20 fillér.

### Serail-szappan.

A legjobb és legkellemesebb szappan, amit a kozmetika e téren produkált. Nagyon tartós, kellemes hatású bőrpuhító. Egy darab ára 70 fillér.

### Serail-hajszesz.

Megerősíti a már laza haját, előmozdítja növekedését, használata után a fej korpásodása teljesen megszűnik. Egy üveg ára 1 korona 50 fillér.

### Anosmin.

Mindazok részére, kik az oly kellemetlen láb vagy hónalj izzadásban szenvednek, legjobban ajánlható és igen megbízható szer. Egyszeri használat véget vet a bajnak. 1 doboz 1 korona.

### „Mihava”

Kitünő óvszer, gummi, legfinomabb tucatja 2 korona.

### Kapható

**Rozsnyay Mátyás**  
gyógyszertárában Aradon.

**GARAI KÁROLY**  
RÉZ ÉS VASBUTOR GYÁRA  
ARADON  
JÓZSEF-FŐMEPCZEG-ÚT 11.  
TELEFON 847.



Van szerencsém a n. é. közönséget tisztelettel értesíteni, hogy

réz- és vasbutorokat

a legegyszerűbbtől a legmodernebb kivitelben készítek. Réz-ágyakat, mosdóasztalokat és éjjeli szekrényeket márvánnyal, ruhafogasokat, vasbutorokat, sodrony ágybetéteket és gyermekágyat és gyermekkocsikat, kerti berendezéseket, tűzmentes pénzszekrényeket a legolcsóbb áron

## Zongoramesterek díjmentesen

állandóan alkalmazást nyernek az „Értesítő” irodája által **Aradon, Damjanits-utca 12. szám alatt.** A helyüket változtatni óhajtó zongoramesterek tudassák címüket irodánkkal.

# E B L E



állapodjunk meg, hogy az elsőrendű éjjeli üzlet Debrecenben a



## Helvétzia,

Szepességi-u. 33. (Tizenháromváros)

## Üzletvezetőt

2000 korona óvadékkal **azonnali belépésre keresek, fizetés 120 korona és teljes ellátás.** :: Ajánlatok  
özv. Szabó Györgyné Győr, Bástya-u. 29

## Eladó

**egy szolid forgalmu**

## éjjeli mulató

visszavonulás miatt. Az üzlet évi forgalma 50 – 60 ezer korona. A tulajdonos 10 év alatt 200,000 koronát szerzett. — Szükséges tőke 10,000 korona. — Olcsó házbér. —

**Felvilágosítást ad a kiadóhivatal „T Ü K Ö R“ jelige alatt.**

## Bérbeadó

nagy gazdag községben egy jömeneteli

## éjjeli mulató

szükséges óvadék 600 korona, napi bére 4 korona. — Felvilágosítást nyújt kiadóhivatal „M a l o m“ jelige alatt.

## :: ELADÓ ::

**egy kitünő menetelü üzlet** nagyobb alföldi városban, ahol a tulajdonos rövid idő alatt vagyont szerzett. Szükséges tőke 6000 kor. Felvilágosítást ad: **STEFANOVITS AMBRUS** Arad, Háromveréb utca 2. sz.

## ELADÓ!

Elsőrendü éjjeli mulató, teljesen új berendezéssel. Ára: 20,000 korona. Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal „Fürdő“ jelige alatt.

## Kiadó éjjeli mulató.

Egy felvidéki 18000 lakossal és egy ezred katonasággal bíró városban 2 éjjeli üzlet, egy elsőrendü és egy másodrangu 5 évre **azonnal kiadó.** Bővebbet a kiadóhivatalban.

## ELADÓ VAGY BÉRBEADÓ!

Egy 20.000 lakosu nagy községben egy egyedül álló üzlet, szükséges tőke 2400 korona. Jelige: „Maros“ a kiadóhivatalban.

## :: ELADÓ ::

a Felvidék egyik legelőkelőbb városában **éjjeli üzlettel** bíró családi okok miatt. Cim a kiadóba „**FELVIDÉKI ÜZLET**“ jelige alatt.

**Eladó**

egy szolid, jóforgalmu

**éjjeli mulató**

családi okok miatt, szükséges tőke 5000 korona. Hátralék havi részletekben fizethető. Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal „Szolid” jelige alatt.

Azonnali belépésre ajánlok és keresek

**ZONGORA-MESTERT.**

SÜRGÖNYCIM: WIGDER ARAD.

**Eladó**

egy 9 ezer lakosu városba

**jómenetelü éjjeli mulató**

betegség miatt. Ára berendezéssel 5000 korona. Felvilágosítást nyújt a kiadó „Szlavonia” jeligére.

**Eladó****egy elsőrendü üzlet**

betegség miatt. Szükséges tőke 15.000 korona. Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal „elsőrendü” jelige alatt.

**Eladó****egy rendkívül erős menetelü üzlet**

betegség miatt azonnal, szükséges tőke 5000 korona. — Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal „Aczél” jelige alatt.

**Eladó**

egy hetvenezer lakosu városban

**egy erős menetelü üzlet**

családi okok miatt. — Átlagos havi forgalma 2—4000 korona. Kevés regi. Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal „Vas” jelige alatt. ○○○○

Berliner fettpouder	1 kor. 50
Amerikai pouder 3 nagy doboz	2 kor. 10
Vera-violettapouder francia 3 nagy doboz	4 kor. 50
Noblesse-pouder francia 3 doboz	1 kor. 50
Veloutin pouder francia 3 nagy doboz	1 kor. 50
Liliomtej szappan 6 darab	2 kor. 40
Borax szappan 6 darab	2 kor. 40
Benzoetej szappan 6 darab	2 kor. 40
Ibolyaszappan, jó illattal 6 darab	3 kor. —
Porcellán szappan 3 darab	1 kor. 80
Vera-Violette szappan 3 darab	2 kor. 10
Vera-Violetta arckrém 3 tégely	1 kor. 80
Dr. Lehmann arckenőcs 3 tégely	2 kor. 10
Sárgaliliom crème 3 tégely	3 kor. —
Margit crème 3 tégely	2 kor. 40
Legfinomabb parfümök kimérve 1—4 liter kapható minden illatban.	10 kor. —
Francia parfüm szép üvegekben 3 üveg	4 kor. 50
Legfinomabb férfi gummi óvszer 3 tucat	5 kor. —

Nagy árjegyzékünk, az összes illatszer, kosmetikai és háztartási cikkekről ingyen és bérmentve. — Szolid, és jó kiszolgálásért felelősséget vállalunk, meg nem felelő cikket vissza veszünk.

Szállítás naponta utánvét mellett, az „Értesítő”-re való hivatkozás kéretik.

**Parfumeria „HEZ”**

Budapest, VIII., Kőfaragó-utca 7-é.

# RUSZNYÁK DÁVID Budapest, Király-u. 21. sz.

FELHIVJA A T. ÜZLETES URAK FIGYELMÉT A RAKTÁRRÁ ÉRKEZETT LEGUJABB FACONU SELYEM SZÖVET ÉS BATISZTBÓL KÉSZÜLT SZALON KOSZTUMÖKRE, AMELYEKBŐL A KÖZELEDŐ NYÁRI SZEZON ALKALMÁVAL KIVÁNATRA EREDETI DARABOKAT MINDEN VÉTEL KÉNYSZER NÉLKÜL SZIVESEN KÜLD A CZÉG. ==



A LEGUJABB DIVATLAP PONGYOLA ÉS KOSZTUMÖKRŐL MEGJELENT, AMELYET KIVÁNATRA BÁRKINEK INGYEN KÜLD A CÉG.

Nyomatott Kalmár Nándor és Társai körforgógépein, Aradon.